

Habakuk

Habakuk heeft geleefd rond het jaar 600 voor Christus en hij was een profeet zoals hoofdstuk 1:1 dat beschrijft:

1 Godsspraak, die de profeet Habakuk geschouwd heeft.

God heeft over de woorden van deze ware profeet gewaakt en het is op zich al een wonder, dat wij ruim 2 ½ duizend jaar later nog zijn boek, dat uit drie hoofdstukken bestaat, kunnen lezen.

En niet alleen in Nederland, want in welk land ter wereld men ook komt, er is daar een bijbel te vinden met dit boek in die taal vertaald.

Habakuk: er is niemand anders in de bijbel die zo heet en zijn naam komt verder in de bijbel ook niet voor.

Christelijke ouders geven hun kinderen soms Bijbelse namen, zoals: Maria, Lucas of Hanna. maar ik ken niemand in Nederland of België die Habakuk heet. Dat vinden wij geen naam om aan een kind te geven.

De betekenis van die naam is mooi want de naam Habakuk betekent zo iets als: omhelzing. Als iemand tegen zijn vrouw zegt: "ik geef je een Habakuk" dan gaat hij haar een omhelzing geven.

Habakuk had zo zijn eigen plekje om met God te praten. Hij woonde in Jeruzalem en we ontdekken in hoofdstuk 2:1 waar dat eigen plekje zich bevond:

Ik wil gaan staan op mijn wachttorens en mij stellen op de wal, ik wil uitzien naar wat Hij tot mij spreken zal, en wat ik moet antwoorden op mijn klacht.

Hij had dus een plekje op "de wal" en dat is de muur van Jeruzalem. Als men tegenwoordig naar Jeruzalem reist en men vraagt daar naar *The Wall* dan zal men verwijzen naar de Klaagmuur.

Habakuk had dus zijn plekje op de muur en op de muur waren uitkijkposten, zogenaamde wachttorens en daar ging hij in staan om te bidden en te luisteren naar Gods stem.

In Habakuk 1:2/4 beschrijft hij zijn klacht. Doordat hij tot God klaagt op de muur, stond hij dus niet voor de klaagmuur maar op de klaagmuur...

Hij klaagt tot God over wat hij ziet om zich heen. Hij roept tot God, ja, hij schreeuwt het tot Hem uit en hij zegt daarna tot Hem: U hoort mij niet:

2a Hoe lang, Here, roep ik om hulp, en Gij hoort niet.

2b Schreeuw ik tot U; geweld! en Gij verlost niet?

Habakuk roept vanuit zijn wachttorens op de muur al lang tot zijn God; ja, hij schreeuwt het uit: Ik zie geweld Heere, en U doet er niets aan.

Er waren wantoestanden in Jeruzalem gekomen door koning Manasse en zijn zoon die zogezegd de spuigaten uitliepen.

In Habakuk 2:6 t/m 30 wordt een vijfvoudige "wee" uitgesproken door de profeet. De eerste wordt genoemd in vers 6b:

6b Wee hem, die zich verrijkt, met wat niet van hem is.

Hebzuchtige woekeraars, die slimme middelen ter hand nemen om hun eigen bezit te vermeerderen.

En dan een volgende "wee u" in vers 9a:

9a Wee hem, die onrechtmatig gewin bijeenbrengt voor zijn huis.

Het is een wee u tegen onrechtvaardige kooplieden, die onrechtvaardige winst gebruikten om hun eigen huis te kunnen bouwen.

En dat staat er zo wonderlijk in vers 11:

2:11 Want de steen schreeuwt uit de muur en de balk antwoordt hem uit het houtwerk.

Dus in vers 11 wordt een conversatie tussen een steen en een balk weergegeven in een pas gebouwd huis. De steen schreeuwt uit de muur en de balk antwoordt hem uit het houtwerk.

De steen schreeuwt bij wijze van spreken uit:

Ik voel me hier niet thuis; het is de hebzucht waardoor ik in deze muur gemetseld ben.

En de balk roept bij wijze van spreken terug met een donkere stem:

Beste steen, ik begrijp je en voel met je mee. Ook ik voel mij niet op mijn plaats in dit huis van onrecht.

Een conversatie tussen een steen en een balk; er staan soms wonderlijke dingen in de Bijbel. De Bijbel is uniek!

Een derde "wee u" in vers 12.

12 Wee hem, die de stad met bloed bouwt en de veste op onrecht grondvest!

Het is een "wee u" tegen onderdrukkende politici die een stad op onrecht grondvesten.

De politiek in die tijd hielden geen rekening met God en namen daardoor verkeerde besluiten.

En dan in vers 15 opnieuw een "wee u" tegen de perverse gastheer die zijn gasten dronken voert om 'bloot' te willen zien:

15 Wee hem die zijn naaste doet drinken en er uw gif bijmengt, en hem ook dronken maakt om hun naaktheid te aanschouwen.

Er was sprake van onreine feesten in Jeruzalem en de profeet schreeuwt het uit tot zijn God.

Als men namelijk wijn met gif mengt, wordt dat extra bedwelmend.

Tegenwoordig wordt dit soms gedaan met het toevoegen van drugs in een alcoholische drank.

En in een roes doen mensen soms rare dingen en dat gebeurde ook in die tijd.

En dan tenslotte een "wee u" in vers 19 tegen beelden dienaars. Jesaja 44:9 noemt hierover:

Zij die beelden vormen, zijn allen ijdelheid: hun dierbare maaksels brengen geen baat.

En dan eindigen deze vijfvoudige weeen met vers 20 waar staat:

20 Maar de Heere is in Zijn heilige tempel. Zwijg voor Hem, gij ganse aarde!

De schreeuw van de profeet Habakuk tot zijn God was dus: Heere, er is zoveel onrecht in Jeruzalem maar U doet er niets aan!

Maar in hoofdstuk 1:5 komt het antwoord van God op de klacht van Habbakuk :

Ziet onder de heidenen en let op, en verbaast u, ontzet u, want Ik doe een werk in uw dagen, dat gij niet zoudt geloven, wanneer het verteld wordt.

God zegt dus tegen Habakuk dat Hij wel aan het werk is en dat het zo'n groot werk is, wat Hij doet, dat het bijna niet te geloven is als iemand het hem zou gaan vertellen.

En dat vers wordt door Paulus aangehaald in een Joodse synagoge in Antiochie.¹ En dat staat in Handelingen 13: 41 waar Paulus

¹ Dit is niet het Antiochie in Syrië maar een ander Antiochie in het huidige Turkije.

tegen de Joden in die synagoge zegt:

41 Ik werk een werk in uw dagen, een werk, dat gij voorzeker niet zult geloven, als iemand het u verhaalt.

En dat is het vers uit Habakuk 1:5 wat Paulus aanhaalt.

Dus de eerste les van Habakuk aan ons is dus deze: Zoek je eigen stille tijd plekje op en leg je problemen aan God voor, roep of schreeuw het uit en er komt antwoord.

En de tweede les van Habakuk aan ons is: God werkt een werk in onze dagen, en dat is zo groot en zo wereldwijd, dat het bijna niet te geloven en te bevatten is.

Het antwoord dat God op het gebed van Habakuk gaf, was dat Hij wel degelijk alle ellende en onderdrukking in Juda en Jeruzalem gezien had en dat Hij daar iets aan ging doen en dat staat in vers 6:

1:6 Want zie, Ik verwek de Chaldeeën, dat grimmige en onstuimige volk, dat de breedten

der aarde doortrekt om woonsteden in bezit te nemen, die de zijne niet zijn.

Met de Chaldeeën wordt bedoeld het Babylonische wereldrijk met koning Nebukadnezar.

Maar het was nog niet zo ver; Habakuk kreeg de aankondiging dat het zou komen.

En God doet ging ding, of Hij openbaart Zijn raad aan zijn knechten, de profeten zoals in Amos 3:7 staat (een bladzijde of tien terug in uw bijbel):

Amos 3:7 Voorzeker, de Here Here doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten.

Als God openbaart, wat Hij gaat doen, dan doet Hij het zo, dat de mensen zich eerst nog kunnen bekeren, zodat Hij het niet hoeft te doen.

Daarom moet Habakuk niet in zijn wachttorens blijven zitten maar hij moet Gods woorden op schrift zetten, zodat de mensen Gods waarschuwingen ter harte kunnen nemen.

We lezen in Habakuk 2:2/4 het volgende daarover:

2 Toen antwoordde de Here mij; Schrijf het gezicht op en zet het duidelijk op tafelen, opdat men het in het voorbijlopen zal kunnen lezen.

Habakuk moet Gods woorden duidelijk op tafels schrijven zodat de voorbijgangers het kunnen lezen: een aantal mededelingen borden.

2:3 Want wel wacht het gezicht nog tot de bestemde tijd, maar het spoedt zich zonder falen naar het einde; als het vertoeft, verbeid het, want komen zal het gewis; uitblijven zal het niet.

Habakuk moet van de Heere de inwoners van Jeruzalem dus gaan waarschuwen, voor wat komen gaat.

En Habakuk doet dat met een paar mededelingen borden op de muur van Jeruzalem.

En daarna lezen we in vers 2:4a

4a Zie, opgeblazen, niet recht, is zijn ziel in hem. Dat vers heeft betrekking op de onrechtvaardigen.

Maar in vers 4b staat:

4b Maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven. Dat vers heeft betrekking op de rechtvaardigen.

Deze woorden in vers 4b worden een aantal keren in het nieuwe testament aangehaald.

Door geloof – door te vertrouwen in Gods leiding en zorg – zullen wij leven.

Men kan de zegeningen en goedheid van God vergelijken met de inhoud van een grote watertoren.

Via buizen komt dat water in onze huizen maar we moeten wel een kraan opendraaien, wil dat water gaan lopen.

Hoe wijder de kraan opengedraaid wordt, hoe voller de straal wordt.

Die kraan kan vergeleken worden met ons geloof, ons vertrouwen in God en Zijn leiding.

Blijft de kraan dicht, dan komt er geen water in het huis, ondanks dat

grote reservoir in de watertoren. Maar draait men de kraan open, dan begint het water te stromen.

De rechtvaardige zal uit geloof leven.

Er is een Joodse Rabbi geweest, zijn naam is Rabbi Simlai, die alle geboden van God in het oude testament - en dat zijn er circa 613 – terugbracht heeft tot dit ene woord uit Habakuk 2:4b:

De rechtvaardige zal door geloof leven. En dat ongeacht zijn uiterlijke omstandigheden.

Gods woord in de tijd van Habakuk, maar ook nu door middel van het evangelie, is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die gelooft.

Een ieder die het evangelie gelooft en er vervolgens naar gaat handelen, zal de kracht Gods ervan ervaren. Immers, leert de apostel Jacobus ons:

Gelijk het lichaam zonder geest dood is, zo is ook het geloof zonder werken dood. Jacobus 2:26

Dus als we de kraan van het geloof openzetten door het Woord te geloven en door er naar te handelen, dan gaat het water des levens stromen.

Ook in Hebreëen 10:38/39 wordt dit wordt uit Habakuk genoemd:

38 En mijn rechtvaardige zal uit geloof leven; maar als hij nalatig wordt, dan heeft mijn ziel in hem geen welbehagen.

Gaan we mopperen en klagen, dan draaien we de kraan van het geloof dicht en heeft God in ons geen welbehagen.

Wij worden dan "nalatig" met andere woorden: We laten na om te geloven; we laten na om God te danken onder alles.

39 Doch wij hebben niets van doen met nalatigheid, die ten verderve leidt, doch met geloof, dat de ziel behoudt.

En zo is het. Laten we dus leven uit geloof, ook al zijn uiterlijke omstandigheden niet altijd mee. Blijven geloven in Gods goedheid, leiding en zorg.

Habakuk hoofdstuk drie:

Hoofdstuk drie is een gebed van de profeet Habakuk, dat in een lied is verwerkt.

Dus het laatste hoofdstuk van het boek Habakuk is een lied van deze profeet.

Hij heeft het gemaakt op de wijs van *Sigjonot* en dat betekent: op de wijze van een soort klaaglied wat positief eindigt.

Nu gaan we naar het mooie einde van het boek Habakuk en we gaan nu naar 3:17 waar staat:

17a Al zou de vijgeboom niet bloeien, en er geen opbrengst aan de wijnstokken zijn.

17b De vrucht van de olijfboom teleurstellen.

17c Al zouden de akkers geen spijs opleveren.

17d De schapen uit de kooi verdreven zijn en er geen runderen in de stallingen zijn.

De profeet Habakuk kon natuurlijk niet de hele dag maar op de muur

vertoeven in zijn wachttorens om zijn stille tijd te houden.

Nee, er moest zagezegd ook brood op de plank komen en mogelijk had hij een wijngaard, waarin een aantal vijgebomen, een aantal wijnstokken en een aantal olijfbomen stonden.

Ook had hij mogelijk een paar akkers om voedsel te verbouwen voor de zijnen en voor zijn vee.

En mogelijk had hij ook een kooi met schapen en een stal met wat runderen.

Nu, schrijft Habakuk in zijn lied; al zou die vijgeboom niet bloeien en die wijnstokken niets opleveren en ook al zou de vrucht van de olijfboom tegen vallen.

Ja, ook al zouden de Chaldeeën het land binnenvallen en al zijn schapen en koeien meenemen, dan zal ik toch dat doen, wat in vers 18 staat:

18 Nochtans zal ik juichen in de Here, jubelen in de God van mijn heil.

Zijn geluk lag dus niet in zijn bezit, maar zijn geluk lag in zijn God.

De Here, de God van zijn heil, van zijn geluk, over Hem zou hij juichen. Ja, ondanks het gemis van al die aardse zegeningen zou hij in zijn God jubelen.

En, zo gaat hij verder in vers 19a

19a De Here Here is mijn kracht.

In Nieuwtestamentische taal zouden wij zeggen, wat staat in Filip. 4:13

Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft.

Met andere woorden: ik kan alle dingen aan, die in het leven op mij afkomen. In voor- en tegenspoed, want Hij geeft mij kracht.

19b Hij maakt mijn voeten als die der hinden.

Hij gaat niet gebukt onder de zorgen en lasten van het leven. Hij heeft – zonder dat hij deze tekst kon – gedaan wat in 1 Petrus 5:7 staat:

Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.

19c Hij doet mij treden op mijn hoogten.

Om met Jesaja 40:31 te zeggen:

Zij varen op met vleugelen als arenden.

Ja, dat is heel iets anders dan aan de aarde gebonden te zijn of zwaarmoedig en neerslachtig te zijn.

Hij doet mij treden op mijn hoogten, zingt Habakuk het uit in zijn lied.

En wat zijn onze hoogten als Nieuwtestamentische christenen:

Hij heeft ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten. (Ef. 2:6)

Als wij door geloof daaruit leven, ervaren wij de overweldigende rijkdom van Zijn genade, naar zijn goedheid over ons in Christus Jezus.

Het lied van Habakuk eindigt met de woorden: *Voor de koorleider. Met snarenspeel.*

Habakuk draagt dit lied voor aan de koorleider, om dit lied met snarenspeel te zingen.